

23. nedeľa v období cez rok A

6. september 20

Mt 18, 15 – 20

Milé sestry a bratia v Kristovi

My všetci sa v dnešnom svete niekedy cítime cudzo a bezradne. Do istej miery je to údel každého moderného človeka, pretože v živote dnes strácame istoty, ktoré platili oddávna. Nemôžeme sa natoľko spoľahnúť na spoločenstvo tých druhých, život je dnes viac individualizovaný. Aj pred nami tak stojí výzva naučiť sa žiť v týchto podmienkach tak, aby sme vzťahmi, hlbším životom vedeli vytvoriť domov, ktorý budeme môcť prežiť ako niečo pekné. Nepodľahnúť vonkajšiemu tlaku, ktorý nás degraduje len na akúsi súčiastku veľkého fungujúceho celku a hľadať naplnenie svojho života.

Pred podobnou úlohou stáli aj Izraeliti za čias proroka Elizea. Nachádzali sa v zajatí, v ktorom sa nemohli cítiť komfortne. Prorok vidí svoju úlohu na jednej strane v pomenovaní vinníkov tejto situácie, na druhej strane sa snaží Izrael varovať, aby nepodľahol vonkajšiemu tlaku, nestratil svoju vnútornú identitu. Aby neváhal postaviť sa na stranu dobra ku ktorému nás vyzýva Boh. Prorok sám sa vníma ako strážcu, ktorého úlohou je upozorňovať na nebezpečia, varovať pred rizikami.

Niečo podobné sa očakáva aj od nás kresťanov v dnešnom svete. Nielen slovom, ale aj spôsobom života ponúkať svetu v ktorom žijeme – ak hrozí odcudzenie – alternatívu, iný spôsob, iné východiská konania, ponúkať aj iný hlas. Nie preto, aby sme všetko bezhlavo kritizovali, (lebo všetko je iné ako voľakedy), nie preto, aby sme obviňovali moderný spôsob života. Skôr sa máme snažiť v prvom rade „zachrániť“, „spasiť“ najprv svoj život. Židovský filozof Levinas v tejto súvislosti hovorí, že dnešný svet potrebuje spasiteľa, avšak nie jedného spasiteľa, ale mnoho malých spasiteľov na rôznych postoch života. V istom ohľade sme všetci vyzvaní stať sa „malými spasiteľmi“ dnešného sveta, dnešného života.

Do sveta s podobnou ambíciou vstúpila aj cirkev. Boli obdobia, kedy sa to darilo viac, inokedy menej. Dnes máme skôr pocit, že zakusujeme krízu. Že sa nám nedarí v dnešnom svete spĺňať svoju úlohu. Ľahko je hľadať vinníkov tejto situácie, náročnejšie je pochopiť ju - podobne ako by sme mali chápať každú krízu – skôr ako výzvu pre nás, výzvu odraziť sa od dna a začať konať.

Ježiš v dnešnom evanjeliu dáva učeníkom rady ako sa správať v časoch nepohody, v časoch krízy, keď spoločenstvo nefunguje. Ježiš hovorí o situácii keď sa člen spoločenstva prehreší proti iným, či vôbec – ako treba v takej situácii konať. Exegéti pripomínajú, že Ježiš takého neoznačuje za hriešnika, ale aj tu hovorí o bratovi. V kontakte, v rozhovore s ním máme sa snažiť priviesť ho naspäť k hlbšiemu životu, do spoločenstva s Kristom. Celá situácia nemá byť chápaná ako trest, skôr ako šanca, alebo pokus priviesť ho naspäť k skutočnému životu. Nemá to byť dôvodom k tomu, aby sme sa nad niekoho vyvyšovali.

Exegéti ďalej pripomínajú, že ak ani to nepomôže, dotýčny je síce stratený pre spoločenstvo, ale nemôžeme o ňom hovoriť, ako o zatratenom, už vôbec nemôže byť reč o preklatí. Medzi riadkami pre nás v dnešnej situácii vyplýva, že sa máme naučiť pri takom človeku rešpektovať slobodu jednotlivca - aj toho, ktorý sa už necíti byť členom spoločenstva cirkvi.

Túto tému z iného uhla pohľadu v závere listu Rimanom reflektoval aj apoštol Pavol. Ak predtým viac zdôrazňoval protiklad Krista ako pólu milosti a zákona (teda spravodlivosti, ktorá stojí na dodržiavaní zákona), v závere jeho života nachádzame zmierlivejšie tóny. Dnešný úryvok priniesol pokus o syntézu medzi oboma pólmi duchovného života. Tou syntézou je láska, v ktorej sa spája tak zákon (ak niekoho máme radi nerobíme mu zle) a Krista, ktorý je pre Pavla milosťou, akýmsi Aha-zážitkom, ktorý obnovuje od základu život človeka.

Nebojme sa, krok za krokom sa snažme sa aj my prinášať do dnešného sveta, do dnešného života to, čo vytvára zo života zo sveta domov. Domov, v ktorom sa aj iní budú môcť cítiť bezpečne, v ktorom aj deti budú môcť vyrastať na zreloch ľudí.